

УДК 811.111'81'38:82-32

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-42>

Ірина ЗАПУХЛЯК,

orcid.org/0000-0001-6998-7788

кандидат філологічних наук,

старший викладач кафедри теорії і практики перекладу

Донецького національного університету імені Василя Стуса

(Вінниця, Україна) *i.zapukhlyak@donnu.edu.ua*

Вікторія ДОЛГАНОВА,

orcid.org/0009-0007-7002-6061

студентка I курсу магістратури факультету іноземної та слов'янської філології

Донецького національного університету імені Василя Стуса

(Вінниця, Україна) *movchaniuk.v@donnu.edu.ua*

МЕТАФОРИ НА ПОЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТІ ПЕРСОНАЖА В РОМАНІ ВЕРОНІКИ РОТ «ДИВЕРГЕНТ»

Статтю присвячено дослідженню метафоричного простору на позначення особистості персонажів у творі Вероніки Рот «Дивергент». Проаналізовано 105 метафор, що характеризують головних героїв роману, дібраних методом суцільної вибірки.

Під час аналізу емпіричного матеріалу були використані такі методи дослідження, як метод суцільної вибірки, аналізу та синтезу для аналізу текстових прикладів та узагальнення отриманих результатів, застосовано метод компонентного аналізу, який сприяє опису досліджуваних мовних одиниць, та метод кількісних підрахунків, що уможливив виявити кількісну репрезентацію об'єкта дослідження з метою формування подальших висновків, яка має якісний характер.

Розглянуто особливості формування образу головного героя за допомогою метафоризації опису зовнішності, почуттів та емоцій, а також переживань персонажа. Виокремлено тематичні групи особистісного портрету головного героя роману Вероніки Рот «Дивергент», описані функції метафор при формуванні образу персонажа твору.

У результаті аналізу емпіричного матеріалу з'ясовано, що найчисельнішою тематичною групою є «Емоції та відчуття», що може пояснюватися тим, що авторка використовує метафоризацію з метою глибшого розкриття психологічних характеристик персонажів, їхніх емоційних станів, мотивації та змін поведінки упродовж сюжету. Аналіз засвідчує значущість метафори як стилістичного та концептуального інструмента, який активізує уяву читача й формує емоційний зв'язок із персонажами. Метафори слугують не лише засобом художньої виразності, а як спосіб пояснення почуттів та емоцій і внутрішньої боротьби та емоційної глибини героїв світу роману-антиутопії, порівнюючи їх з уже знайомими читачам об'єктами та явищами навколишнього світу. Другою за чисельністю тематичною групою аналізованих метафор є група на позначення зовнішності персонажів, що може вказувати на важливість опису персонажа для співпереживання його чи її проблемам та тривогам.

Ключові слова: метафора, метафоризація, тематична група, образ, персонаж.

Iryna ZAPUKHLYAK,

orcid.org/0000-0001-6998-7788

Candidate of Philological Sciences,

Senior Lecturer at the Department of Theory and Practice of Translation

Vasyl' Stus Donetsk National University

(Vinnytsia, Ukraine) *i.zapukhlyak@donnu.edu.ua*

Victoria DOLHANOVA,

orcid.org/0009-0007-7002-6061

1st year Master's student at the Faculty of Foreign and Slavic Philology

Vasyl' Stus Donetsk National University

(Vinnytsia, Ukraine) *movchaniuk.v@donnu.edu.ua*

METAPHORS DENOTING PERSONAL CHARACTER IN THE NOVEL "DIVERGENT" BY VERONICA ROTH

The article dwells upon the role of metaphor in shaping the personal portrait of characters in Veronica Roth's dystopian novel *Divergent*. The study focuses on metaphorical expressions that describe emotional states, physical appearance, and the inner world of the protagonists.

The topicality of the article is stipulated by the problem of defining thematic groups denoting the image of the protagonists in the novels. The article aims to describe and define the most numerous thematic groups of metaphors denoting the main characters of the analyzed novel. The research uses such research methods as a continuous sampling method, methods of analysis and synthesis as well as a descriptive method.

The results of the study show that "Emotions and Feelings" is the most numerous thematic group of the metaphors under study. These metaphors are used to present the psychological depth of the characters, conveying their internal struggles, transformations, and emotional complexity. Metaphors that depict negative emotions constitute the majority of analyzed instances and significantly contribute to the portrayal of vulnerability, fear, and tension. Metaphors denoting neutral and positive emotions are also examined as means of expressing balance, introspection, and motivation. The study demonstrates how metaphor allows authors to avoid direct naming of emotional states, instead engaging readers' imagination and personal associations. This deepens the aesthetic perception and facilitates emotional resonance with the characters.

The second largest thematic group of analyzed metaphors is the group referring to the appearance of characters, which may indicate the importance of describing a character for empathizing with his or her problems and anxieties within a dystopian context.

Key words: metaphor, metaphorization, thematic group, image, protagonist.

Постановка проблеми. Метафори є невід'ємним атрибутом художнього твору, це один із найпотужніших засобів художнього мовлення, що виконує важливу функцію у розкритті характеру персонажа у літературі. Завдяки здатності встановлювати асоціативні зв'язки між різноманітними об'єктами та явищами, метафора не лише увиразнює портрет героя, а й формує в уяві читача багатовимірний образ. Завдяки порівнянням автор відображає складні емоційні стани, внутрішні переживання та психологічну глибину персонажів, що допомагає читачу зрозуміти героя та співпереживати йому. Метафоричні конструкції дозволяють уникнути прямого номінування почуттів, емоцій, прагнень, натомість формують у читача асоціації, пов'язані з попереднім досвідом та сприйняттями оточуючого світу, посилюючи естетичне та інтерпретаційне розуміння образу. Таким чином, метафора виконує роль не лише стилістичного засобу, інструмента концептуалізації персонажа в художньому тексті.

Аналіз досліджень. Метафори привертають увагу сучасних мовознавців завдяки широкому спектру їх функціонування. Зокрема Н. П. Білоус, Л. С. Дячук та І. В. Довженко присвятили розвідку відтворенню англійських політичних метафор у промовах Ріші Сунака (Білоус, Дячук, Довженко, 2024), у той час як Ю. Маслоva досліджує зооморфні метафори в сучасному газетному українськомовному дискурсі (Маслова, 2023), у той час як С. М. Кришталь розглядає метафору як елемент синтаксичної структури англійської мови (Кришталь, 2024), а Н. О. Лисенко та О. В. Кулікова досліджують особливості перекладу анатомічних метафор-термінів (Лисенко, Кулікова, 2023). Проте аналіз особливостей метафор на позначення особистості персонажа в романі Вероніки Рот «Дивергент» ще не ставав об'єктом окремої лінгвістичної розвідки.

Мета пропонованої роботи – дослідити тематичні групи метафоричного простору особистості персонажів у творі Вероніки Рот «Дивергент».

Виклад основного матеріалу. Художні твори захоплюють читачів, зображуючи людей, предмети, події та різноманітні місця. Проте головні герої творів мають вирішальне значення у сприйнятті адресатів. Саме тому метафоризація опису зовнішності, почуттів та емоцій персонажів настільки важлива, оскільки завдяки співвіднесенню образу героїв з певними знайомими предметами, явищами та характеристиками читачі сприймають та усвідомлюють цих героїв. Загалом, аналізовані стилістичні засоби пропонують письменникам творчий та універсальний інструмент для створення деталізованих та унікальних портретів персонажів.

На сучасному етапі розвитку мовознавства питання щодо співвідношення образного порівняння та метафори досі залишається контраверсійним. У пропонованій розвідці підтримується думка зарубіжних дослідників, що метафора – це в сутності замасковане порівняння, відношення компаративності у яких дозволяє розглядати метафору та порівняння як споріднені поняття (Фогелін 1988), (Рікер 2023).

У результаті аналізу твору Вероніки Рот «Дивергент» було виявлено 105 метафор на позначення особистості персонажу, дібраних методом суцільної вибірки. В пропонованій роботі аналізовані метафори були поділені й згруповані в тематичні групи (далі – ТГ): ТГ «Зовнішність», «Емоції та відчуття» та «Внутрішній світ». Відповідно до Словника лінгвістичних термінів ТГ означає «ряд слів, що об'єднуються спільністю родових значень, тобто слова, які називають різновиди одного і того ж ряду предметів» (Ганич, Олійник, 1985: 55).

Метафори на позначення емоцій та почуттів у романі Вероніки Рот «Дивергент» суттєво впли-

вають на зображення персонажів, даючи змогу глибше зрозуміти їхній внутрішній світ, надаючи йому цілісності та багатогранності.

Більше того, метафори в творі «Дивергент» часто відображають внутрішні конфлікти персонажів та їхній розвиток протягом сюжету. Оскільки герої стикаються з викликами і роблять складний вибір, використання ними метафор може змінюватися, символізуючи їхній шлях до самоусвідомлення або трансформації.

Ідентичність і приналежність також є повторюваними темами, зображеними через метафори. **Метафори, що належать до ТГ «Емоції та відчуття»** підкреслюють напругу між індивідуальністю та жорсткою фракційною системою, додаючи глибини мотиваціям та стосункам персонажів.

Кількісний аналіз мовних одиниць виявив, що метафори, які описують емоції та відчуття налічують 62 одиниці, що складає 60% аналізованих метафор. Емоції та відчуття, які можна описати за допомогою метафор можна поділити на: негативні (55%), нейтральні (32%) та позитивні (13%).

У романі Вероніки Рот «Дивергент» метафори, що описують негативні емоції та почуття, відіграють значну роль у формуванні особистісних портретів персонажів, додаючи шарів заплутаності та заглибленості в їхні переживання та труднощі. Наприклад, коли персонаж відчуває страх або невпевненість, метафори можуть викликати відчуття перебування в пастці або задухи.

Загалом метафори, що описують негативні емоції та почуття в творі, поглиблюють зображення особистих портретів персонажів, висвітлюючи їхні внутрішні конфлікти, вразливість та стійкість перед викликами. Прикладом вказаних метафор може слугувати: англ. *“This pain is different, less like a stab and more like a crackle, crackling in my brain, spotting my vision with different colors, blue, green, red”* (Roth, 2012: 48). Порівнюючи біль з відчуттям потріскування в мозку, метафора створює візуальний образ, який передає не лише інтенсивність, але й дезорієнтуючу сутність болю. Образ потріскування наводить на думку про відчуття електричних імпульсів або різких сплесків дискомфорту, підкреслюючи гострі страждання персонажа. Крім того, метафора виходить за межі фізичного відчуття і включає сенсорні елементи, такі як поява перед очима плям різних кольорів. Ця деталь додає шарів складності до зображення болю, вказуючи на те, що це не лише фізичне відчуття, але й непереборний досвід, який впливає на сприйняття персонажем навколишнього світу.

Іншим прикладом може бути: англ. *“Cold drops down my spine like a bead of sweat”* (Roth,

2012: 160). Порівняння відчуття холодних крапель по хребту з краплиною поту створює чуттєвий образ, одночасно звичний і тривожний. Використання слова ‘холод’ викликає фізичне відчуття ознобу, тоді як ‘краплі холоду по хребту’ вказує на повзуче, тремтливe відчуття, яке часто асоціюється зі страхом або тривогою. Порівнюючи це відчуття з краплиною поту, метафора додає додаткового рівня інтенсивності, маючи на увазі, що страх персонажа настільки відчутний та інтенсивний, що викликає фізичну реакцію, подібну до потовиділення. Ця метафора не лише фіксує фізичний прояв страху, але й передає психологічний стан персонажа.

У романі «Дивергент» нейтральні емоції та почуття можуть бути зображені через метафори, які викликають відчуття стабільності, рівноваги або буденності. Більше того, метафори можуть передавати відтінки внутрішніх думок і сприйняття персонажів, розкриваючи ледь помітні зміни в їхніх емоційних станах чи настроях. Наприклад: англ. *“I drop like a stone, my eyes closed, one arm outstretched to feel the wind.”* (Roth, 2012: 188). У цій метафорі акт падіння, як камінь, передбачає фізичну дію спуску або розслаблення, що викликає відчуття капітуляції або звільнення. Це може означати момент нейтральності або спокою для персонажа, коли він відпускає напругу або занепокоєння і дозволяє нести себе під дією сили тяжіння або оточення. Образ заплющених очей доповнює зображення, пропонуючи відхід від зовнішніх подразників, створюючи відчуття самоаналізу або внутрішньої зосередженості.

Метафоричний вираз впливає на зображення особистого портрету персонажа, фіксуючи момент фізичного відчуття та емоційної нейтральності. Наприклад: англ. *“I relax my muscles as much as I can before I hit the net, which feels like a slab of cement hitting my shoulder.”* (Roth, 2012: 188). У цій метафорі розслаблення м'язів персонажа перед ударом по сітці свідчить про навмисне зусилля, спрямоване на підготовку до удару, що вказує на почуття готовності або прийняття. Ця дія може символізувати нейтральний емоційний стан, оскільки персонаж підходить до ситуації зі спокійною і врівноваженою поведінкою, не надто збуджений і не тривожний.

Метафори, використані для опису позитивних емоцій і відчуттів, можуть дати уявлення про внутрішній світ персонажа, його мотивації та стосунки, збагачуючи його особистий портрет. Це можна проілюструвати таким чином: англ. *“Her voice is honey-sweet, and moves like honey too, slow and careful.”* (Roth, 2012: 208). У вказаному виразі

порівняння голосу персонажа з медом вказує на багатство і солодкість, які є приємними для чуттів. Цей образ передає позитивний емоційний тон, маючи на увазі, що спілкування персонажа заспокоює, вабить і, можливо, навіть спокушає. Асоціюючи голос персонажа з медом, метафора створює чуттєвий образ, який залучає увагу читача і покращує його сприйняття персонажа.

Крім того, метафора виходить за межі голосу персонажа, описуючи його рухи як повільні та обережні: англ. *"I feel like someone breathed new air into my lungs."* (Roth, 2012: 181). У вказаній метафорі порівняння емоційного досвіду персонажа з людиною, яка вдихає нове повітря в легені, створює потужний образ омолодження і бадьорості. Акт вдихання нового повітря символізує свіжий початок, звільнення, вливання життєвих сил. Цей образ викликає у персонажа глибоке відчуття полегшення, звільнення та розширення можливостей, припускаючи, що він переживає позитивний зсув у своєму емоційному стані або перспективі.

Отже, оскільки авторка повинна постійно зображати внутрішній стан, емоції та переживання свого персонажа, метафори на позначення емоцій та відчуттів зустрічаються в романі достатньо часто. Загалом, такі метафори у творі «Дивергент» слугують потужним літературним прийомом, який збагачує зображення персонажів, передаючи складні емоції, залучаючи почуття читача, сприяючи розвитку персонажів та посилюючи тематичні елементи.

Особливості метафор на позначення зовнішності в романі Вероніки Рот «Дивергент». ТГ «Зовнішність» включає метафори для опису зовнішніх характеристик персонажа.

Література рясніє описами зовнішності персонажів, що є дуже важливим для створення особистісного портрету, оскільки змушує читача уявити героїв і стати частиною історії. Опис зовнішності – це інструмент, який допомагає зробити персонажів твору реалістичнішим та зрозумілішим, таким чином характеризуючи їх для читача. Зовнішність може включати вираз обличчя, пропорції тіла, поставу, одяг та аксесуари. Інформація про риси характеру, спосіб життя та походження є не лише основою враження, яке ви складаєте про персонажа, але й певним чином допомагає зрозуміти наміри персонажа. Автор через опис зовнішності персонажа дозволяє глядачеві створити яскравий уявний образ людини, що, в свою чергу, посилює сприйняття і відчуття зв'язку з об'єктом зображення. Наприклад, персонаж зі скуйовдженим волоссям і брудним одягом може сприйма-

тися як неорганізований або недбалий, тоді як людина з гарною зовнішністю і дорогим одягом, з іншого боку, може сприйматися як вишукана або багата. Зазвичай автори книг наділяють головних героїв особливими рисами, які відрізняють їх від інших, адже саме вони є індивідуальними рисами персонажа.

Зазвичай характеристики зовнішності в особистому портреті збігаються із зовнішнім і внутрішнім світом, зливаючись воедино, і це робить сприйняття читача багатшим, оскільки він отримує розуміння портретованої людини.

У результаті аналізу ілюстративного матеріалу виявлено, що метафори, які описують зовнішність складають 21%, налічуючи 23 одиниці. Наприклад: англ. *"His eyes look like black pits"* (Roth, 2012: 159). У цій метафорі порівняння очей персонажа з 'чорними ямами' вказує на безодню або порожнечу, викликаючи відчуття таємниці або навіть небезпеки. Крім того, використання слова 'чорний' несе в собі конотації темряви, таємниці та прихованих глибин, що ще більше посилює вплив метафори. Вона натякає на те, що в персонажі є більше, ніж здається на перший погляд, натякаючи на шари складності, травми чи внутрішнього неспокою.

Іншим прикладом може слугувати: англ. *"Pale bodies – human bodies, but mangled, arms bent at odd angles, too-wide mouths with needle teeth, empty eye sockets – topple into my bedroom, one after the other, and scramble to their feet, scramble toward me."* [37, с. 160]. Метафора *"pale bodies – human bodies, but mangled"* зіставляє звичний вигляд людських тіл із тривожною картиною їхнього понівечення, пропонуючи глядачеві тривожну сцену. Слово 'блідий', додає моторошної атмосфери, маючи на увазі відсутність життя або життєвої сили в цих тілах. Вираз *"empty eye sockets"* використовується для особливо яскравого та ефектного опису зовнішності одного з персонажів. Метафора створює відчуття порожнечі, можливо, навіть відсутності людяності чи емоцій. Вона створює потужний образ, який передає відчуття моторошності або спустошеності. Ця метафора може бути використана, щоб підкреслити напружений погляд персонажа, позбавлений тепла або виразу, що сприяє загальній атмосфері напруженості або невідомості в оповіданні. За допомогою цієї метафори *"arms bent at odd angles"* авторка роману «Дивергент» Вероніка Рот створює яскравий образ парадоксального і тривожного вигляду рук. Порівняння означає, що руки не перебувають у своєму природному положенні, а скоріше, вони викривлені у ненормальний спосіб, тобто мають

фізичне пошкодження чи деформацію. Ця фраза є прикладом метафори, яка змушує читача відчувати страх і тривогу, оскільки викликає в уяві візуальний образ викривлених фігур. Крім того, це також елемент, який створює відчуття тривоги та небезпеки в сцені, оскільки головний герой стикається з цими неприємними явищами.

Особливості метафор на позначення внутрішнього світу в романі Вероніки Рот «Дивергент». Метафори, що описують внутрішній світ персонажів «Дивергента», сповнені яскравих емоційних інсайтів, що, в свою чергу, полегшує читачеві розуміння їхніх мотивів, боротьби і того, як вони розвиваються впродовж історії. Ці метафори дозволяють читачам зрозуміти їх та їхні переживання на більш глибокому рівні. Зображуючи внутрішню боротьбу, страхи та бажання у вигляді яскравих образів та образної мови, метафори роблять персонажів більш реальними та багатограними, а отже, вони стають більш виразними, і читачі можуть краще з ними взаємодіяти. Зрештою, метафори в «Дивергенті» сприяють більш захопливому читанню, розкриваючи складність внутрішнього життя персонажів і спрямовуючи тематичне дослідження ідентичності, вибору та особистісного розвитку.

Як показав кількісний аналіз мовних одиниць, 19% складають метафори, які описують внутрішній світ персонажа. Наприклад: англ. *“The pain is a constant throb in my head and cheek and ribs.”* (Roth, 2012: 117). Представлена метафора, в якій біль персонажа уподібнюється до ‘постійно пульсуючого’ болю в голові, щоді та ребрах. Таким чином, цей образний вислів розкриває внутрішній світ персонажа через постійну і тотальну атмосферу його болю. Ця метафора не лише вказує на фізичний біль, від якого страждає персонаж, але й виражає емоційний стан персонажа, вказуючи, що персонаж вже давно покінчив з труднощами та боротьбою.

Ще однією ілюстрацією є вираз: англ. *“My body tenses at the edge in his voice, so I am coiled as tight as a spring, and I forget to breathe.”* (Roth, 2012: 129). У цій метафорі відповідь персонажа на тон голосу

іншої людини порівнюється з тим, що він «скручується так само туго, як пружина». Вказана метафора дає нам змогу зазирнути у внутрішній світ персонажа, оскільки він демонструє його спосіб бути напеготові. Аналогія з пружиною показує, що персонаж напружений як фізично, так і емоційно, а отже, налаштований реагувати на небезпеку чи загрозу в ту ж мить, коли вона з’являється. Через цю аналогію автор зображує внутрішні переживання персонажа, що, в свою чергу, показує його чутливість і вразливість у ситуації, що склалася. Таким чином, метафора дає картину, яка дуже чітко відображає внутрішні переживання персонажа, підкреслюється інстинкт персонажа до подразників, які їх оточують.

Кількісне співвідношення аналізованих метафор представлено в Таблиці 1:

Таблиця 1

**Тематичні групи метафор
в романі Вероніки Рот «Дивергент»**

Підгрупа	Тематичні групи	Кількість
1	«Емоції і відчуття»	62 (59%)
1.1	Негативні	34 (32%)
1.2	Нейтральні	20 (19%)
1.3	Позитивні	8 (7%)
2	«Зовнішність»	23 (22%)
3	«Внутрішній світ»	20 (19%)
Разом		105 (100%)

Висновки. Переважна кількість метафор, що репрезентує емоції та відчуття в романі «Дивергент», – це необхідність конкретизувати психологічний стан персонажів, детально описати їх у тексті. «Дивергент» як роман передає весь спектр емоцій, які переживають його головні герої. Такі емоції, як страх, віра, любов, ненависть і надія, відіграють важливу роль у розвитку персонажів та їхніх вчинків. Образна мова, яку авторка використовує для зображення емоційних станів і відчуттів, сприяє тому, що роман належить до дуже напруженого стилю, характерного для антиутопічного жанру. Така наративна техніка викликає у читача тривогу і, що створює відчуття напруженості для персонажів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоус, Н. П., Дячук Л. С., Довженко І. В. "Відтворення англійських політичних метафор у промовх Ріші Сунака." *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія* 34 (6), Київ. 2024 С. 96–101.
2. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 360 с.
3. Кришталь, С. М. Метафора як елемент синтаксичної структури англійської мови. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород : Видавничий дім "Гельветика", 2024. Т. 1, вип. 34. С. 98–103.
4. Лисенко, Н. О. Кулікова О. В. Специфіка латинсько-англійсько-українського перекладу анатомічних метафор-термінів. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород : Видавничий дім "Гельветика", 2023. Т. 1, вип. 32. С. 118–122.
5. Маслова Ю. Репрезентація зооморфної метафори в сучасному газетному українськомовному дискурсі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич. Вип. 60, Еом 3, 2023, С. 108–115.
6. Fogelin, Robert J.: 1988, *Figuratively Speaking*, Yale University Press, New Haven. 120 p.

7. Ricoeur, Paul. The Rule of Metaphor. London: Routledge, 2003. 464 p.
8. Roth V. 37. Divergent. HarperCollins Publishers, New York. 2011. 487 p.

REFERENCES

1. Bilous, N. P., Diachuk L. S., Dovzhenko I. V. (2024) Vidtvorennia anhliiskykh politychnykh metafor u promovakh Rishi Sunaka. [Reproduction of English Political Metaphors in Rishi Sunak's Speeches]. Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia – Scientific Notes of Vernadsky TNU. Series: Philology. 34 (6), Kyiv. S. 96–101. [in Ukrainian].
2. Hanych D. I., Oliinyk I. S. (1985) Slovyk linhvistychnykh terminiv. [Dictionary of Linguistic Terms]. Kyiv : Vyscha shkola,. 360 . [in Ukrainian]
3. Kryshchal, S. M. (2024) Metafora yak element syntaksyschnoi struktury anhliiskoi movy. [Metaphor as an Element of the Syntactic Structure of the English Language.] Zakarpatski filolohichni studii. – Transcarpathian Philological Studies : V. 1, 34. 98–103. [in Ukrainian]
4. Lysenko, N. O. Kulikova O. V. (2023) Spetsyfika latynsko-anhliisko-ukrainskoho perekladu anatomichnykh metafor-terminiv. [Specificity of the Latin-English-Ukrainian Translation of Anatomical Metaphors-terms.] Zakarpatski filolohichni studii. – Transcarpathian Philological Studies .V. 1, 32. 118–122. [in Ukrainian]
5. Maslova Yu. (2023) Reprezentatsiia zoomorfnoi metafori v suchasnomu hazetnomu ukrainskomovnomu dyskursi. [Representation of the Zoomorphic Metaphors in the Modern Ukrainian Newspaper Discourse.] Aktualni pytannia humanitarnykh nauk. – Topical Issues of the Humanities. 60, V 3, 2023, S. 108–115. [in Ukrainian]
6. Fogelin, Robert J.: 1988, *Figuratively Speaking*, Yale University Press, New Haven. 120 p.
7. Ricoeur, Paul. The Rule of Metaphor. London: Routledge, 2003. 464 p.
8. Roth V. 37. Divergent. HarperCollins Publishers, New York. 2011. 487 p.